

УДК 657.471

ФОРМУВАННЯ РОБОЧОГО ПЛАНУ РАХУНКІВ ЩОДО ВИПЛАТ ПРАЦІВНИКАМ

Л. П. Івахів

студентка 5 курсу, група ОА-51 магістратури, навчально-науковий інститут економіки менеджменту та права

Науковий керівник – к.е.н., професор С. Я. Зубілевич

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті викладені методичні основи та порядок побудови робочого плану рахунків бухгалтерського обліку. Розроблено робочий план рахунків Кременецької районної ради щодо виплат працівникам.

Ключові слова: бухгалтерський облік, бюджетна установа, робочий план рахунків, виплати працівникам, облікові номенклатури.

В статье изложены методические основы и порядок построения рабочего плана счетов бухгалтерского учета. Разработан рабочий план счетов Кременецкого районного совета относительно выплат работникам.

Ключевые слова: бухгалтерский учет, бюджетное учреждение, рабочий план счетов, выплаты работникам, учетные номенклатуры.

This paper describes the methodical basis and procedure for creating a working chart of accounts. The working chart of accounts of Kremenets District Council on Employee Benefits is developed.

Keyword: accounting, budget unit, working chart of accounts, employee benefits, accounting nomenclature.

Вступ. Робочий план рахунків є одним із елементів облікової політики суб'єкта господарювання і затверджується керівником як додаток до Положення (наказу) про облікову політику. Тим самим даний документ відноситься до документів нормативного регулювання бухгалтерського обліку на рівні установи. Робочий план рахунків служить основою системи бухгалтерського обліку, інструментом, з допомогою якого первинна інформація систематизується на рахунках аналітичного і синтетичного обліку та використовується для складання бухгалтерської звітності. У бюджетних установах однією з найбільш об'ємних ділянок обліку є облік виплат працівникам, тому побудова робочого плану рахунків в частині виплат працівникам має важливе значення для раціональної організації обліку в цілому.

Аналіз останніх досліджень. Окремі проблемні питання побудови гнучкого робочого плану рахунків розглядають у своїх працях вітчизняні дослідники: Барановська Т.В., Вдовенко Н.М., Войналович О.П., Міщенко С.М. Проте методика побудови робочого плану рахунків щодо виплат працівникам в умовах реформування бухгалтерського обліку у бюджетній сфері у зазначених роботах не розглядалася.

Методика досліджень. Для визначення повного переліку інформації щодо виплат працівникам, яка необхідна для управління в конкретній бюджетній установі, та її упорядкованої систематизації з допомогою робочого плану рахунків необхідно створити облікову номенклатуру. Це перший крок до адаптації типового плану рахунків бухгалтерського в бюджетних установах.

Постановка завдання. Метою дослідження є розкриття методичних процедур побудови робочого плану рахунків щодо виплат працівникам як елемента облікової політики

бюджетної установи, а також побудова такого робочого плану рахунків у частині виплат працівникам на прикладі Кременецької районної ради.

Результати дослідження. Для забезпечення єдності, порівнювання й узагальнення облікових даних необхідно, щоб господарські операції однаково відображалися на рахунках бухгалтерського обліку бюджетних установ незалежно від рівня розпорядників бюджетними коштами. Такої єдності досягають за допомогою єдиної системи рахунків бухгалтерського обліку і єдиних вимог до неї. План рахунків — це систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку для відображення господарських операцій і накопичення бухгалтерської інформації про діяльність суб'єкта господарювання, необхідної користувачам для прийняття рішень [3]. Бюджетні установи при здійсненні власної господарської діяльності до 2015 року мають як основу використовувати типовий план рахунків бухгалтерського обліку для бюджетних установ від 26.02.2013 року.

Підходи до формування робочого плану рахунків визначаються залежно від розмірів суб'єкта господарювання, рівнем автоматизації, станом обліку, компетентністю бухгалтерських кадрів, ступенем облікової забезпеченості інформаційних запитів управлінців. Причому особливе значення має поєднання цих параметрів [5].

При розробці робочого плану рахунків для Кременецької районної ради необхідно взяти до ваги, що робочий штат даної бюджетної установи складається приблизно із двадцяти осіб, частина з яких є держслужбовцями, установа не використовує спеціальне програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку господарських операцій, а весь облік веде один головний бухгалтер. Технологічне, методичне та інформаційне забезпечені бухгалтерії знаходиться на високому рівні. В установі використовується тарифна система оплати праці виходячи з посадового окладу.

Будуючи та впроваджуючи в практику робочий план рахунків щодо виплат працівникам необхідно знати, що дана стаття займає найбільшу питому вагу у складі видатків бюджетної установи. Тому важливо знайти баланс між максимально можливою глибиною аналітики та витратами на її облік, адже розроблений установою робочий план рахунків повинен бути гнучким і зручним у використанні.

Для правильної організації обліку районної ради потрібно розробити облікову номенклатуру розрахунків з оплати праці на основі яких буде складено робочий плану рахунків. Розробка номенклатур проводиться в послідовності, протилежній здійсненню обліку, тобто від показників звітності до показників первинного обліку.

Зміст, а головне деталізація аналітичних розрізів, робочого плану рахунків повинен розроблятися з урахуванням джерел фінансування. У формах № 2м, 4м «Звіт про надходження та використання коштів загального/спеціального фонду» міститься інформація про джерела надходження коштів на виплати працівникам. Як відомо, бюджетні установи можуть здійснювати свою діяльність за рахунок коштів загального та спеціального фондів.

Кількість структурних підрозділів, а також кількість осіб за кожним з них прямо впливає на побудову аналітичного обліку. Специфікою бюджетної установи є те, що у складі її робочого персоналу є частина державних службовців. Відповідно облікові номенклаткри за складом персоналу можна поділити на державних службовців та допоміжний та обслуговуючий персонал.

Заборгованість із оплати праці відображається у формі № 1 «Баланс» за рядком 245 «Розрахунки із заробітної плати та інших виплат». У дану статтю включаються заборгованість за короткостроковими виплатами працівникам, нарахованими згідно чинного законодавства та відповідних первинних документів та виплати при звільненні. У Баланс дані переносяться з Головної книги за кредитом рахунку 66, а підставою для цього є меморіальний ордер №5. У меморіальному ордері окремо відображається заробітна плата, нарахована за відпрацьований та невідпрацьований (у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю) час. Якщо детально проаналізувати Розрахункову відомість нарахування

заробітної плати працівникам Кременецької районної ради, то до невідпрацьованого оплаченого часу відносяться також лікарняні за перші 5 днів непрацездатності та відпускні.

За Законом України «Про оплату праці» заробітна плата працівників бюджетної установи включає: основну заробітну плату, що нараховується за посадовим окладом та відпрацьованих днів, додаткову заробітну плату, що включає надбавки за ранг, вислугу років, премії та інших заохочувальних та компенсаційних виплат, таких як матеріальна допомога, оздоровчі [2]. Крім того у бюджетних установах передбачено проводити індексацію заробітної плати. Подальшу деталізацію можна провести у розрізі кожного працівника, при цьому у робочий план рахунків відповідного субконто вводити не табельний номер, а ідентифікаційний код працівника. Таким чином ми отримаємо вичерпну інформацію по кожному працівнику.

Узагальнюючи усе вище сказане, номенклатури Кременецької районної ради по виплатах працівникам можна подати у графічному вигляді (рис. 1).

*ФСС по ТВП – фонд соціального страхування по тимчасовій втраті працездатності.

Рис. 1. Номенклатури розрахунків з оплати праці у Кременецькій районній раді

Наступним, що необхідно зробити при побудови структури робочого плану рахунків - встановлюється кількість рівнів ієрархії рахунків та їх субпідпорядкованість (вертикальний розріз інформаційної системи). Визначаються критерії розмежування синтетичних рахунків, субрахунків та аналітичних рахунків різних рівнів. Далі проводиться комплекс операцій зі складання переліку рахунків, що підлягають включенню до робочого плану, їх систематизації та ранжування здійснюється у відповідності до обраних критеріїв [5]. Для розрахунків по

виплатам працівникам Кременецької районної ради використовується рахунок 66 «Розрахунки з оплати праці» (таблиця). Заключний етап у побудові робочого плану рахунків охоплює операції з визначення формату представлення робочого плану рахунків (оформлення додатку до Положення "Про облікову політику", затвердження Положення та введення його в дію), опису його змісту.

Таблиця

Робочий план рахунків Кременецької районної ради щодо виплат працівникам

<i>Синтетичний рахунок</i>		<i>Субрахунок 1-го рівня</i>		<i>Субрахунок 2-го рівня</i>		<i>Субрахунок 3-го рівня</i>	
Код	Назва	Код	Назва	Код	Назва	Код	Назва
66	Розрахунки з оплати праці	661	Розрахунки із заробітної прати	661/1	Нарахована заробітна плата державним службовцям	У розрізі кожного працівника	
				661/2	Нарахована заробітна плата допоміжному та обслуговуючому персоналу		
				661/3	Нарахована допомога по тимчасовій втраті працездатності	661/31	за кошти установи
						661/32	за рахунок ФСС

Висновки. Нерозуміння керівництва бюджетних установ необхідності застосування науково-обґрунтованих підходів до розробки робочого плану рахунків, і, відповідно, відсутність методики його формування не дозволяє оперативно отримувати потрібну для управління інформацію та складати бухгалтерську звітність. Для вирішення даного питання запропоновано порядок розробки робочого плану рахунків бюджетної установи на підставі вичерпного упорядкованого переліку виплат працівникам. Такий підхід може бути використаний у подальшому, під час переходу на положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі з 2015 року.

Список використаних джерел:

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [www/zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
2. Про оплату праці: Закон України від 24.03.95р. №108/995-ВР. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [www/zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)
3. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ. Затв. наказом Міністерства фінансів України 26.02.2013р. № 611 [Електронний ресурс]. Режим доступу: [www/minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua).
4. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [www/zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
5. Боринська К.П. Порядок побудови робочого плану рахунків як елемента облікової політики./К.П Боринська.– Вісник ЖДТУ, 2010. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [www/referatu.net.ua](http://www.referatu.net.ua).